

نیمه دررفتگی مفصل بین رادیوس و اولنا

در مچ دست

استخوان های رادیوس و اولنا در قسمت پایین و در ناحیه مچ دست با یکدیگر مفصل میشوند. گاهی اوقات ارتباط این دو استخوان در این مفصل بهم خورده و مفصل دچار نیمه دررفتگی و یا حتی دررفتگی کامل میشود. این عارضه ممکن است به علت بدجوش خوردن محل شکستگی کالیس ایجاد شود. بیمار دچار درد بخصوص در حین انحراف مچ دست به داخل میشود. برجستگی پایینی استخوان اولنا که به طور طبیعی در مچ دست لمس میشود برجسته تر شده و محل آن نسبت به انتهای پایینی استخوان رادیوس پایین تر می آید. در مواردی که این نیمه دررفتگی درد و محدودیت زیادی برای بیمار ایجاد کند درمان میشود. درمان آن با عمل جراحی و معمولاً به صورت برداشتن سه سانتیمتر پایینی استخوان اولنا است

پارگی تاندون راست کننده بلند شست

تاندون راست کننده بلند شست از پشت انتهای پایین استخوان رادیوس و بسیار نزدیک به آن عبور میکند و در هنگام شکستگی کالیس ممکن است پاره شود. وظیفه این تاندون این است که شست دست را به حالت صاف و مستقیم در می آورد. برخلاف انتظار اکثر این پارگی ها در شکستگی های بدون جابجایی یا با جابجایی اندک ایجاد میشوند.

عوارض شکستگی انتهای پایینی استخوان

رادیوس (شکستگی کالیس)

شکستگی های کالیس بدون مشکل خاصی جوش خورده و بیمار می تواند به زندگی عادی خود برگردد ولی گاهی اوقات ممکن است عوارضی در حین یا بعد از درمان برای بیمار به وجود آید. مهمترین عوارض عبارتند از

بدجوش خوردن

گاهی اوقات شکستگی کالیس به درستی جاناندازی نشده و یا جاناندازی میشود ولی مجدداً دچار شکستگی میگردد. این جابجایی های ثانویه معمولاً در هفته اول بعد از جاناندازی ایجاد میشود. در این حالات ممکن است قطعات شکسته شده در وضعیت بدی جوش بخورند. قطعه یا قطعات شکسته شده در وضعیت جابجاشده به پشت و بیرون جوش خورده و نه تنها شکل ظاهری دست تغییر کرده و زشت میشود بلکه ممکن است کارایی مچ دست هم کاهش یابد.

در صورتیکه جابجایی کم بوده و کارکرد دست تغییر زیادی نکرده باشد مکن است نیازی به درمان نباشد. در صورت جابجایی زیاد با مشکلات کارکردی در مچ دست پزشک ارتوپد تصمیم به عمل جراحی میگیرد

در حین جراحی محل بدجوش خوردن استخوان مشخص شده و سپس استئوتومی انجام میشود (محل بدجوش خوردگی مجدداً شکسته میشود) سپس قطعات در وضعیت مناسب قرار داده شده و توسط پین یا پیچ یا پلاک یا اکسترنال فیکساتور به یکدیگر فیکس میشوند

محدودیت حرکت و خشکی شانه و

انگشتان دست

در مدتی که دست بیمار در گچ است تشویق میشود تا انگشتان دست و شانه خود را بطور مرتب حرکت دهد. انجام ندادن این حرکات می تواند موجب ایجاد محدودیت حرکت در انگشتان و یا شانه شود. این عارضه به خصوص در افراد مسن بیشتر به وجود می آید

فشار به عصب مدیان

اگر شکستگی کالیس بد جوش بخورد برجستگی محل بد جوش خوردن در قسمت جلویی مچ دست موجب میشود به عصب مدیان که از آنجا عبور میکند فشار وارد شود. این فشار موجب بروز علائم سندروم تونل کارپ میشود. درمان این عارضه عمل جراحی و آزاد کردن تاندون از کشش یا فشار است.

بعد از پارگی بیمار متوجه میشود که دیگر نمی تواند شست خود را خوب حرکت دهد. در معاینه پزشک متوجه میشود که بیمار نمی تواند با اراده خود شست خود را به حالت کاملاً صاف و مستقیم در آورد. اگر دست بیمار خارج از گچ باشد ممکن است درد در مسیر حرکت تاندون در پشت مچ دست و با فشار به آن ناحیه بیشتر شود. درمان این عارضه عمل جراحی است ولی به علت ریش ریش شدن محل پارگی نمیتوان دو سر تاندون پاره شده را به هم دوخت. درمان به این صورت انجام میشود که تاندون راست کننده سبابه را به سر پاره شده تاندون بازکننده شست میدوزند. در این عمل مشکلی برای سبابه به وجود نمی آید

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان ولی عصر (عج) شهرستان اقلید

راهنمای بیماران

شکستگی

کالیس

تهیه کننده: رسول مسلمی کارشناس پرستاری

آبان ماه 1401

منبع: پرستاری داخلی جراحی برونر و ثودارت

شماره سند VAL- ASC-PAM/87/1

درمان

هدف از درمان شکستگی کالیس کمک به جوش خوردن قطعات شکستگی در وضعیت مناسب است بطوری که کارایی دست تا حد امکان به وضعیت قبل از شکستگی برگردد.

در اکثر مواقع شکستگی با جاناندازی بسته و گچ گیری انجام میشود

مراقبت های پس از گچ گیری

پس از گچ گیری بیمار باید تا چند روز دراز کشیده و مچ دست خود را بالاتر از قلب نگه دارد تا تورم مچ دست زودتر کاهش یابد. در تمام مدتی که دست بیمار در گچ باشد باید تشویق شود تا تمامی انگشتان و شست خود را بطور مرتب مشت و باز کند.

این کار موجب میشود تا ورم زودتر کم شود و هم مانع از خشکی مفاصل انگشتان و مانع از ایجاد آتروفی میشود. همچنین بیمار تشویق میشود تا روزی چند بار دست خود را با کمک دست دیگر به بالای سر برده و شانه را در جهات مختلف حرکت دهد تا مانع از خشک شدن مفصل شانه شود. پس از گچ گیری رادیوگرافی انجام تا از جاناندازی درست شکستگی اطمینان حاصل شود

گچ معمولاً بعد از شش هفته خارج میشود. پس از خارج کردن گچ مچ دست بیمار قدری محدودیت حرکت خواهد داشت

در شکستگی با جابجایی ناپایدار که گچ نمیتواند قطعات شکسته شده را در کنار هم نگه دارد نیاز به عمل جراحی شامل پین گذاری یا فیکساتور خارجی میشود.

یکی از شایع ترین شکستگی های انسان شکستگی مچ دست است. (شکستگی کالیس) نام این شکستگی از نام آقای ابراهام کالیس که آن را شرح داده برگرفته شده است.

این شکستگی شایعترین شکستگی در افراد بالای 40 سال بخصوص خانم ها است و ارتباط نزدیکی با پوکی استخوان دارد. وقتی فرد زمین میخورد دست خور را حائل قرار داده و با کف دست به زمین میخورد.

گاهی اوقات شکستگی به صورت یک برگ و بدون جابجایی واضح است ولی در اکثر موارد در محل شکستگی جابجایی وجود دارد.

محل شکستگی معمولاً بصورت یک خط عرضی حدود دو سانتی متر بالاتر از سطح مفصلی مچ دست است. یک قطعه شکسته شده بین خط شکستگی و مفصل مچ به وجود می آید. این قطعه معمولاً به سمت پشت کج شده و زاویه دار میشود.

جابجایی قطعه شکسته شده به سمت پشت و بیرون موجب میشود تغییر شکل ظاهری در مچ دست شکسته شده ایجاد شده به شکل چنگال درآید

علائم شکستگی مچ دست

به دنبال شکستگی مچ دست بسیار دردناک و متورم میشود. حرکات مچ دست همراه با درد بوده و شاید دچار تغییر شکل ظاهری نیز شود.

تشخیص قطعی این شکستگی با رادیوگرافی ساده است.